

VERSLAGJE VAN EEN PAAR EXCURSIES NAAR DE PANNE

Op 25 en 26 november '77 bezocht ik het strand te de Panne, u allen hopelijk wel bekend. Voordien waren er periodes van W.N.W-stormen geweest, nl van 12 tot 16 november; toen waren er windstoten van 35 m/s. Kort voor de waarnemingen, nl op 23 en 24 november werden er nog windstoten gemeten tot 27 m/s. Dat komt niet bepaald van mezelf, dan wel van het KMI, die dit aan mij doorstuurde, waarvoor onze oprechte dank.

Nog iets: veel mensen zullen windsnelheden in m/s niet goed vatten, en hebben liever km/u, maar

1. m/s heeft een veel bevattelijker indruk van de snelheid, nl zo veel meter in 1 seconde (dat laatste voor diegenen die het nog niet door zouden hebben -nvdr)

en 2. je moet dan maar eens zelf uitrekenen hoeveel km/u deze snelheden in m/s zijn (met 't regeltje van 3 enzo)

Na dit zijpaadje komen we dan weer to the point. Door deze straffe wind was er dan ook veel en gevarieerd materiaal angespoeld. Daarbij viel het op dat het aanspoelsel de 2de dag een iets ander aspect vertoonde dan dat van de eerste dag, alhoewel er globaal natuurlijk vrij veel overeenkomsten waren. Mogelijk was dit te wijten aan een geleidelijk draaien van de wind van NNW naar OZO, gepaard gaande met een geleidelijk afnemen van de windsterkte.

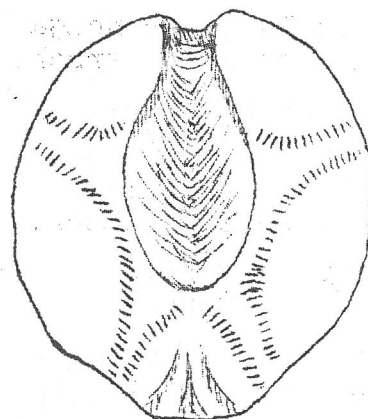
Op beide dagen waren er een drietal brede vloedlijnen (achterzwinlijnen) waarvan het basismateriaal bestond uit min of meer verweerde schelpkokerwormen (Lanice conchilega Pall.) Ook bevonden zich daartussen veel goudkammetjes (Pectinaria korena). De eerste dag vond ik op het strand massas zeeesterren (Asterias rubens) - die echter de volgende dag praktisch allemaal verdwenen waren. De gewone slangester (Ophiura textura) was op beide dagen vrij algemeen, enkele zelfs nog in perfecte staat. Andere echinodermaten (stekelhuidigen) waren vooral de 2de dag opvallend: een groot aantal dode zeeklitten (Echinocardium cordatum) en tamelijk veel gewone zeeappels (Psammechinus milliaris), die echter een onfris indruk maakten (tussen de stekels veel afval, wieren, ...) Beide soorten waren te vinden in de dichtst bij het water gelegen vloedlijn. Krabben waren eerder zeldzaam: slechts 2 middelgrote noordzee-krabben (Cancer pagurus), en enkele heremietkreeften (Eupagurus bernhardus), van het 'wulk' formaat. Een enkel porselekrabbetje (Porcellana longicornis), werd nog tussen het aanspoelsel opgemerkt. Thuis bleken sommige tweekleppigen nog exemplaren van het erwtenkrabbetje (Pinnotheres pisum) te huisvesten.

Op 4 januari '78 bezocht ik opnieuw het strand te de Panne, toen na een periode van een harde ZW-wind. Er lag maar één brede vloedlijn (achterzwinlijn), met materiaal dat echter niet al te fris meer was. De basis bestond weer uit schelpkokerworm, enz; waartussen veel sifo's van afgeknotte gaper (Mya truncata) lagen. Deze soort was wel nog als doublet te vinden, maar ofwel met het dier in staat van ontbinding, ofwel leeg en reeds met zwarte vlekken, waarschijnlijk door het rottingsproces. De gewone slangester was weer vrij algemeen; de meeste zeeëgels daarentegen leeg en afgesleten.

De vondst van 3 ex. van grote zwaardschede (Ensis arcuatus) die alledrie dezelfde merkwaardige vervorming vertoonden (een grote zijdelingse kromming) vond ik zeer opvallend. Het was de eerste maal dat ik dergelijke exemplaren op ons strand aantrof. Verder vond ik op die dag nog 2 grote tepelhoorns (Lunatia catena), met het dier er nog in, maar zonder hun operculum (Dit is een dekseltje waarmee sommige slakken hun schelpopening afsluiten).

Benevens plastic messen, vorken, lepels, bekers (nog niet gedetermineerd), lagen er vrij veel landslakken (idem) in deze vloedlijn.

Van deze 3 dagen trof het mij dat er geen enkele fluwelen zee-muis (Aphrodite aculeata), en behalve op 4 januari 1 ex., er ook geen enkele Mytillus edulis var. Galloprovincialis of krombekmossel (vorm van mossel op drijvende voorwerpen) te vinden waren. Dit zijn beide soorten die in de Panne normaal toch vrij veel aanspoelen.

zeeklit

Echnocardium cordatum

Van de gevonden mollusca heb ik een (hopelijk) overzichtelijk overzichtje gemaakt; de entoesiastelingen kunnen bijgevolg hun blikken daarover laten gaan.

Bij deze lijst horen enkele opmerkingen.

1/afkortingen.

L : levend; met dier of vleesresten

Vd: vers dood (2 kleppen nog aan elkaar; over 't algemeen vers

uiterlijk

D : dood

2/Phaxas pellucidus leeft wel voor de kust, maar spoelt toch vrij weinig aan, of wordt misschien over het hoofd gezien. Eerder werden al exemplaren in de Panne gevonden.

-Lutraria lutraria (ovale slijkschelp) spoelt ook sporadisch aan, maar leeft voor onze kust.

-Spisula solida (stevige strandschelp) wordt de laatste jaren meer en meer gevonden, levend dan, alhoewel dode kleppen de algemeenste schelpen op ons strand uitmaken.

-Kijk ook eens naar spisula elliptica (Ovale strandschelp), die ook wel eens levend aanspoelt; misschien worden ze beschouwd als kleine stevige strandschelpen, en hierdoor over het hoofd gezien, maar als je ze eenmaal uit elkaar kent is er geen vergissing meer mogelijk.

3/Zoals gewoonlijk waren nog veel dode (meestal blauwzwarte exemplaren te vinden van wenteltrapjes (Epitonium clathrus), glanzige tepelhoorn (Lunatia alderi), fuikhoren (Hinia reticulata); van beide laatste soorten soms nog vrij verse exemplaren; koffieboontje (Trivia spec.), verschillende tolhorensoorten (Gibbula spec) oa 1 ex blauwzwart van Gibbula magus; aliekruiken (Littorina's), en oesterkleppen (Ostrea edulis).

De 4de januari vond ik ook nog een fragment van de paardemossel (Modiolus modiolus). Toen waren er ook vrij veel kleppen van de

ruwe boormossel (*Zirfaa crispata*) te vinden, en 1 blauwzwarte sleutelgathoren (*Diodora graeca*).

Overzicht mollusca	25/11/'77	26/11/'77	4/1/'78
-Donax vittatus Zaagje	L - veel	L - veel	L, Vd - veel
-Venerupis pullastra Tapijtschelp	L, Vd - massaal	L, Vd - massaal	Vd - veel
-Spisula subtruncata Halfgeknotte strsch.	-	L-4ex, dicht bij elkaar	-
-Macoma balthica Nonnetje	L, Vd-vrij weinig	L, Vd-vrij weinig	L, Vd-vrij weinig
-Fabulina fabula Rechtsgestr. pläsch.	L-weinig	L -weinig	L, Vd-weinig
-Angulus tenuis Tere plaatschelp	L-weinig, maar meer dan vorige soort	meer dan vorige	L, Vd-weinig
-Abra alba Witte dunschaal	L-veel kleine ex., hoog in de vloedlijnen		-
-Mactra corallina Grote strandschelp	L-weinig	L-veel, en groter dan vorige dag	L, Vd, 2ex.
-Spisula solida Stevige stranschelp	L, Vd- veel	L, Vd- veel	L, Vd -veel
-Barnea candida Witte boormossel	L- vrij veel, kleine ex.		Vd -vrij veel
-Petricola pholadiformis - Am. boormossel	L, Vd- algemeen	L, Vd-meer dan vorige dag	losse kleppen
-Mya truncata Afgeknotte gaper	L, Vd-algemeen	L, Vd-meer dan vorige dag	Vd-veel, echter reeds aan t blauwworden
-Ensis siliqua Tafelmesheft	Vd enkele tientallen		-
-Ensis arcuatus Gr. zwaardschede	L, Vd - massaal, sommige exemplaren waren zich opnieuw in de pwinen aan het ingraven		Vd -massaal
-Ensis phaxoides v/Ursk Kl. Zwaardschede			
-Phaxas pellucidus Sabelschede	1 ex, springlevend-groot	-	-
-Lutraria spes. Otterschelp	L- 1juveniel	-	-
-Mytilus edulis Mossel	Vd-algemeen	Vd-algemeen	Vd-algemeen
-id.vorm gallo-provincialis	-	-	1, tamelijk groot

-Cerastoderma edule Kokkel	L,Vd-kleine ex, enkele	L,Vd-grotere ex;meer	Vd-verschil- lende
-Crepidula fornicata Muiltje	L-Ketens op wulken, tepelhoorn	ensis en	L,Vd-verspreid in de vloed- lijn
-Buccinum undatum Wulk	D- veel	L-1ex;D-veel	D- veel
-Lunatia catena	D -veel	D-L 1ex	L-2 ex(zonder operculum)

Naschrift

*Het zal de wakkere lezer opgevallen zijn dat mijn interesse vooral mitgaat naar weekdieren. Als er mensen zijn met gelijksoortige afwijking of belangstelling (hoe je't ook noemt) of met een gewone belangstelling (wat minder afgeweken), dan mogen ze mij daar gerust eens over komen 'lastig'vallen.

*Tevens zou ik nog eens willen vragen, als er mensen zijn die soms interessante (of oninteressante) vondsten deden of zullen doen aan onze kust, dan mogen jullie dat altijd aan mij of aan de SWG melden. Dit om eens een overzichtje te krijgen van wat er zoal aan weekdieren aanspoelt op onze kust of leeft voor de kust en op de stranden.

*Nog iets: als bij bepaalde mensen voorgenoemde afwijking soms richting de Panne uit zou gaan, kunnen deze personen een seintje geven aan ondergenoemde, zodat zij dan tezamen met de auto hun afwijkingen zouden kunnen botvieren.

Ik Heb gezegd.

Francis Kerckhof, frère Orbanstraat 309; Oostende.

Miniverslagje van een miniswgvergadering 19/4/'78 in Oostende

We waren met 2; Henri Rappé en ik; maar van de rest hadden we ook niet verwacht dat ze af zouden komen. Maar de plannen voor het Nazoka in Griz Nez moesten nu eenmaal besproken worden.

Er werd besloten dat we dezelfde onderzoekjes die de NJN in '77 in Griz Nez gedaan heeft, zouden verderzetten, nl

1° de maaginhoud van pladijsjes onderzoeken, en in verband brengen met getij e.d.

2° Misschien 24 uur aan een stuk kruien (als er genoeg vrijwilligers te vinden zijn)

3° Het kruionderzoek ook hier verder zetten

4° Verplaatsingsonderzoek op de patella of andere slakken (Ze met nagellak merken en zien wat ermee gebeurt)

5° geïnteresseerden kunnen wadzeven of zandzeven.

Meer inspiratie wordt verondersteld te volgen eens dat we aan dit alles bezig zijn. Henri zou zijn kruinet meebrengen.

Mensen, we gaan er werk van maken, maar alleen kunnen we dit niet, dus toon ook eens een gloeiend enthousiasme en een al even hete interesse, maw: kom ook naar Griz Nez!!

De langverwachte wiertentabel van de Belgische en Noordfranse kust zal gefinancierd worden door de bond, en hopelijk tegen het einde van het jaar verschijnen.